

ЗВІТ

про періодичне відстеження результативності регуляторного акта

1. Вид та назва регуляторного акта

Постанова Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 963 «Про затвердження Порядку видачі свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей або відмови в його видачі, переоформлення, анулювання» (далі – Постанова).

2. Назва виконавця заходів з відстеження

Міністерство культури та інформаційної політики України.

3. Цілі прийняття акта

Постанова прийнята з метою встановлення для суб'єктів господарювання порядку проведення дозвільної (погоджувальної) процедури видачі, переоформлення, анулювання свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України (далі – Свідоцтво), що відповідає вимогам Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

4. Строк виконання заходів з відстеження

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюється раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Таким чином, строк виконання заходів з періодичного відстеження результативності Постанови розпочався з 15 лютого 2020 року, тобто через три роки з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності Постанови 14 лютого 2017 року.

5. Тип відстеження

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта.

6. Методи одержання результатів відстеження

При періодичному відстеженні результативності регуляторного акта застосовувався статистичний метод.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

11 грудня 2015 року набрала чинність Постанова, яка розміщена на офіційному сайті Міністерства культури України в мережі Інтернет (www.mincult.kmu.gov.ua) у підрубриці «Нормативні акти \ Нормативно-правові акти у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» рубрики «Документи», а також на сайті Верховної Ради України (<https://rada.gov.ua/>).

Повторне відстеження результативності Постанови здійснювалось у період з 12 грудня 2016 року по 14 лютого 2017 року.

З дати набрання чинності Постанови зауважень та пропозицій до неї від фізичних та юридичних осіб (у тому числі суб'єктів господарювання), їх об'єднань не надходило.

Періодичне відстеження результативності Постанови здійснювалось на основі:

- даних Мінкультури за 2016-2019 роки;
- даних, раніше зібраних Мінкультури за запитами до підзвітних державних органів, які уповноважені на здійснення функцій з видачі свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей (далі – Свідоцтво);
- статистичних даних Державної служби статистики України, розміщених на її офіційному сайті в мережі Інтернет (www.ukrstat.gov.ua) щодо загальної кількості юридичних осіб в Україні у відповідних роках.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Потенційно у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей можуть бути задіяні фізичні та юридичні особи (у тому числі суб'єкти господарювання), які є власниками культурних цінностей або уповноважені ними особи. Статистичні дані та дані наукових досліджень не містять цього показника.

Постановою не передбачено встановлення платності або безоплатності видачі (переоформлення, анулювання) Свідоцтва, оскільки відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру встановлюється виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру. Законом України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» платності за видачу Свідоцтва не встановлено.

Кількісними показниками у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей є, зокрема, кількісні показники щодо видачі Свідоцтва у певному періоді.

Кількісними показниками за 2011 -2019 рр. щодо видачі Свідоцтва є:

- *загальна кількість звернень для отримання Свідоцтва*: 2011 р. – 9447 звернень; 2012 р. – 7761 звернень; 2013 р. – 5886 звернень; 2014 р. – 4336 звернень; 2015 р. – 3124 звернень; 2016 р. – 675 звернень; 2017 р. – 1 658 звернень; 2018 р. – 1 041 звернень; 2019 р. – 44 звернень,

- *у тому числі кількість звернень юридичних осіб для оформлення Свідоцтва*: 2011 р. – 316 звернень; 2012 р. – 151 звернень; 2013 р. – 170 звернень; 2014 р. – 97 звернень; 2015 р. – 70 звернень; 2016 р. – 55 звернень; 2017 р. – 15 звернень; 2018 р. – 15 звернень; 2019 р. – 21 звернень;

- *загальна кількість виданих Свідоцтв*: 2011 р. – 8055 свідоцтв; 2012 р. – 6322 свідоцтв; 2013 р. – 5082 свідоцтв; 2014 р. – 2223 свідоцтв; 2015 р. – 780 свідоцтв; 2016 р. – 168 свідоцтв; 2017 р. – 101 свідоцтв; 2018 р. – 74 свідоцтв; 2019 р. – 39 свідоцтв,

- у тому числі кількість виданих Свідоцтв юридичним особам: 2011 р. – 349 свідоцтв; 2012 р. – 157 свідоцтв; 2013 р. – 177 свідоцтв; 2014 р. – 101 свідоцтв; 2015 р. – 70 свідоцтв; 2016 р. – 23 свідоцтв; 2017 р. – 15 свідоцтв; 2018 р. – 15 свідоцтв; 2019 р. – 18 свідоцтв;

- кількість культурних цінностей, на вивезення або тимчасове вивезення яких видано Свідоцтва: 2011 р. – 229310 культурних цінностей; 2012 р. – 70369 культурних цінностей; 2013 р. – 29915 культурних цінностей; 2014 р. – 17106 культурних цінностей; 2015 р. – 23693 культурних цінностей; 2016 р. – 7499 культурних цінностей; 2017 р. – 2580 культурних цінностей; 2018 р. – 7915 культурних цінностей; 2019 р. – 507 культурних цінностей;

- вартість культурних цінностей, на вивезення або тимчасове вивезення яких видано Свідоцтва: 2011 р. – 264200878 грн.; 2012 р. – 281798883 грн.; 2013 р. – 289098402 грн.; 2014 р. – 344306880 грн.; 2015 р. – 172581805 грн.; 2016 р. – 568432702 гривень; 2017 р. – 169771528 гривень; 2018 р. – 334169006 гривень; 2019 р. – 3897279970 гривень.

Видачу Свідоцтва та заборону вивезення, у тому числі тимчасово, з території України без Свідоцтва передбачено статтею 13 Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей». Свідоцтво є підставою для пропуску зазначених у ньому культурних цінностей через державний кордон України, що відповідає міжнародним зобов'язанням України згідно зі статтею 6 Конвенції про заходи, спрямовані на заборону і запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності від 14 листопада 1970 року, ратифікованої із заявою Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 10 лютого 1988 року № 5396-ХІ.

Однак, Свідоцтво видається не лише суб'єктам господарювання, але й іншим особам, які є власниками культурних цінностей і планують їх вивозити тимчасово чи назавжди з території України, чи уповноваженим власниками культурних цінностей особам.

Порядок видачі свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей або відмови в його видачі, переоформлення, анулювання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 963 (далі – Порядок), діє відповідно до вимог частини першої статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» і поширюється, як і цей Закон, виключно на суб'єктів господарювання.

Зважаючи на це представлені загальні кількісні показники щодо видачі Свідоцтва стосуються усіх осіб (фізичних і юридичних), які звертались для оформлення Свідоцтва.

Результативність даного регуляторного акта проведено за аналізом кількісних показників у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей за три періоди:

I період - до набрання чинності Постанови (2012 – 2015 рр.);

II період - після набрання і повторного відстеження результативності Постанови (2016 р.);

III період - після набрання і періодичного відстеження результативності Постанови (2017-2019 рр.).

А також порівняння деяких з цих показників з кількісними показниками, зібраними Державною службою статистики України і розміщених на її офіційному сайті в мережі Інтернет: www.ukrstat.gov.ua.

Таблиця 1. Динаміка залучення юридичних осіб до процедури видачі Свідоцтва у 2012 – 2019 рр.

Рік	Загальна кількість звернень	У тому числі кількість звернень юридичних осіб	Кількість виданих свідоцтв юридичним особам	Загальна кількість відмов у видачі свідоцтва	Співвідношення між кількістю виданих свідоцтв юридичним особам та кількістю звернень юридичних осіб	Загальна кількість юридичних осіб в Україні ¹	Частка кількості юридичних осіб, які звернулися для отримання свідоцтва, від загальної кількості юридичних осіб в Україні
2012	7761	151	157	0	1,04	1 341 781	0,011
2013	5886	170	177	0	1,04	1 372 177	0,012
2014	4336	97	101	0	1,04	1 331 230	0,007
2015	3124	70	70	0	1	1 121 347	0,006
2016	675	55	23	32	0,42	1 185 071	0,004
2017	1658	15	15	0	1	1 235 024	0,001
2018	1041	15	15	0	1	1 298 435	0,001
2019	44	21	18	3	0,86	1 350 627	0,001

¹ Згідно з даними, розміщеними на офіційному сайті Державної служби статистики України в мережі Інтернет: www.ukrstat.gov.ua.

Згідно з даними МКІП у 2019 р. загальна кількість звернень для отримання Свідоцтва, вказаних у таблиці 1, склала 44 особи, з них фізичних осіб - 23, юридичних осіб – 21.

21 юридична особа, що звернулася для отримання Свідоцтва, складає 0,001 % від загальної кількості юридичних осіб в Україні, що становить 1 350 627 осіб станом на 01.01.2020 р., згідно з інформацією, зазначеною на офіційному сайті Державної служби статистики України (https://ukrstat.org/uk/edrpoj/ukr/EDRPU_2020/ks_opfg/ks_opfg_0120.htm). Цей відсоток співвідношення складав в середньому у I періоді 0,009 %, у II періоді 0,004 % і у III періоді 0,001 %.

У досліджувані періоди співвідношення між кількістю виданих Свідоцтв юридичним особам та кількістю звернень юридичних осіб переважно співпадає і складає в середньому 1 свідоцтво на 1 особу, виключення спостерігається у 2016 і у 2019 роках, оскільки у ці роки були випадки відмов у видачі Свідоцтва.

Не беручи до уваги показники участі юридичних осіб у послугі з видачі Свідоцтва від кількості юридичних осіб в Україні, показники кількості звернень юридичних осіб для оформлення Свідоцтва у досліджувані періоди, окрім безпосередньо 2019 року, значно відрізняються порівняно з загальними показниками звернень юридичних і фізичних осіб для оформлення Свідоцтва у ті ж періоди.

Таблиця 2. Динаміка показників щодо звернень для оформлення Свідоцтва та щодо виданих Свідоцтв у 2011 – 2019 роках

Рік	Показники щодо звернень для оформлення Свідоцтва				Показники щодо видачі Свідоцтва			
	Кількість звернень юридичних осіб	Кількість звернень фізичних осіб	Загальна кількість звернень	Частка кількості звернень юридичних осіб від загальної кількості звернень	Кількість виданих свідоцтв юридичним особам	Кількість виданих свідоцтв фізичним особам	Загальна кількість виданих свідоцтв	Частка кількості виданих свідоцтв юридичним особам від загальної кількості виданих свідоцтв
2011	316	9131	9447	3,35 %	349	7706	8055	4,33 %
2012	151	7610	7761	1,95 %	157	6165	6322	2,48 %
2013	170	5716	5886	2,89 %	177	4905	5082	3,48 %
2014	97	4239	4336	2,24 %	101	2122	2223	4,54 %
2015	70	3054	3124	2,24 %	70	710	780	8,97 %
2016	55	620	675	8,15 %	23	145	168	13,69 %
2017	15	1643	1658	0,90 %	15	86	101	14,85 %
2018	15	1026	1041	1,44 %	15	59	74	20,27 %
2019	21	23	44	47,72 %	18	21	39	46,15 %

За показниками, наведеними у таблиці 2, видно, що протягом 2011-2019 років спостерігається спад звернень юридичних осіб для оформлення Свідоцтва у період з 2011 р. по 2015 р. від 316 до 70 звернень на рік, у 2016 році 55 звернень і у період з 2017 р. по 2019 р. – 15 -21 звернення на рік.

Також, проглядається коливання частки кількості звернень юридичних осіб від загальної кількості звернень для оформлення Свідоцтва. Зокрема, частка звернень юридичних осіб зменшувалась у 2012 році до 1,95 % порівняно з 2011 роком 3,35 % і 2017 – 2018 роках до 0,90-1,44 % після різкого зростання у 2016 році до 8,15 %. У 2019 році частка звернень юридичних осіб значно зросла і склала 47,72 % від загальної кількості звернень для оформлення Свідоцтва у відповідному році.

Таблиця 3. Динаміка середніх показників щодо надання послуги з видачі Свідоцтва у досліджувані періоди

Середні показники:	2012-2015 рр.	2016 р.	2017-2019 рр.
кількості звернень юридичних осіб	161	55	17
загальної кількості звернень	6 111	675	914
частки кількості звернень юридичних осіб від загальної кількості звернень	2,53 %	8,15 %	16,69 %
кількості виданих свідоцтв юридичним особам	171	23	16
загальної кількості виданих свідоцтв	4 492	168	71
частки кількості виданих свідоцтв юридичним особам від загальної кількості виданих свідоцтв	4,76 %	13,69 %	27,09 %

За динамікою середніх показників щодо надання послуги з видачі Свідоцтва, наведеною у таблиці 3, спостерігається зниження середніх показників кількості звернень юридичних осіб для оформлення Свідоцтва від 161 осіб до 17 осіб на рік в

досліджуваних періодах і зростання середніх показників частки кількості звернень юридичних осіб від загальної кількості звернень для оформлення Свідоцтва від 2,53 % до 16,69 % в середньому на рік в досліджуваних періодах.

Подібна динаміка спостерігається і за середніми показниками щодо видачі Свідоцтва юридичним особам, що супроводжується зміною середніх кількісних показників у II періоді до 23 свідоцтв відносно I періоду, в якому зафіксовано в середньому 171 видане свідоцтво на рік, і у III періоді до 16 свідоцтв на рік відносно II періоду.

Зрештою, середній показник частки кількості виданих Свідоцтв юридичним особам у II періоді до 13,69 % на рік порівняно з показником I періоду, що склав 4,67 % на рік, та у III періоді до 27,09 % на рік відносно II періоду.

Характеристики аналогічної динаміки показників звернень юридичних осіб та показників видачі Свідоцтв чітко видно у представлених нижче графіках 1, 2 і 3.

Згідно з графіком 1 крива лінія показників кількості звернень юридичних осіб для оформлення Свідоцтва майже збігаються з кривою лінією показників кількості виданих Свідоцтв за роками досліджуваних періодів, окрім деяких відмінностей у 2011 році, у якому кількість виданих Свідоцтв юридичним особам (316 осіб) перевищувала кількість виданих Свідоцтв цим юридичним особам (349 свідоцтв) на 33 одиниці показника, та у 2016 році, у якому кількість звернень юридичних осіб (55 осіб) була вищою за кількість виданих їм Свідоцтв (23 свідоцтва) на 32 одиниці показника.

Графік 2. Порівняння середніх показників кількості звернень юридичних осіб з кількістю виданих їм свідоцтв у досліджані періоди

Графік 3. Порівняння середніх показників часток звернень юридичних осіб з частками виданих їм свідоцтв у досліджані періоди

За графіками 2 і 3 чітко спостерігається динаміка спаду за середніми кількісними показниками звернень юридичних осіб для оформлення Свідоцтва і видачі їм Свідоцтва та динаміки зростання середніх показників частки кількості звернень юридичних осіб від загальної кількості звернень для оформлення Свідоцтва у досліджуваних періодах. Такі відмінні результати графіка 2 від графіка 3 свідчать про вплив кількісних показників звернень фізичних осіб, які не є суб'єктами дослідження, для оформлення Свідоцтва та виданих їм Свідоцтв у 2011-2019 роках.

Однак, кількісні показники видачі Свідоцтва фізичним особам має значний вплив на показники участі юридичних осіб у послугі з видачі свідоцтва від загальної кількості її учасників, оскільки виходячи з даних таблиці 2 частка

кількості звернень фізичних осіб у 2011-2018 роках складала 91,85 - 98,05 % (9131 → 3054 осіб на рік) порівняно з часткою кількості звернень юридичних осіб 1,95 - 8,15 % (316 → 15 осіб) і у 2019 році – 52,28 % (23 особи) порівняно з часткою кількості звернень юридичних осіб 46,15 % (18 осіб) від загальної кількості звернень фізичних і юридичних осіб для оформлення Свідоцтва у даних періодах.

Також, у 2011 – 2019 рр. спостерігається значне зниження частки кількості виданих Свідоцтв фізичним особам з 97,57 % до 53,85 % (7706 → 21 свідоцтва на рік) і в порівнянні підвищення частки кількості виданих Свідоцтв юридичним особам з 2,48 % до 46,15% від загальної кількості виданих Свідоцтв фізичним і юридичним особам у даному періоді при зниженні кількісних показників видачі Свідоцтва юридичним особам у ці ж роки від 349 осіб до 18 осіб на рік.

Виходячи з вище наведеного, кількість звернень як у загальному значенні, так і звернень юридичних осіб, так і фізичних осіб скорочувалась у всіх досліджуваних періодах. Якщо у 2011 році видавалось 8055 свідоцтв на рік, то вже у 2019 році лише 39 свідоцтв.

У 2019 році порівняно з 2011 роком скоротилось кількість звернень юридичних осіб і фізичних осіб, зокрема, відповідно від 316 до 21 і від 9131 до 23 осіб.

Згідно з таблицею 4 спостерігається також значне зниження кількості культурних цінностей, на вивезення або тимчасове вивезення яких видано Свідоцтво, у I періоді з 229310 до 17106 культурних цінностей, у II періоді до 7499 порівняно з I періодом і у III періоді з 7915 до 507 культурних цінностей на рік.

Таблиця 4. Динаміка кількості культурних цінностей, на вивезення та тимчасове вивезення яких видано Свідоцтво, та їх вартості у 2011 – 2019 рр.

Рік	Загальна кількість виданих свідоцтв	Загальна кількість культурних цінностей, на вивезення та тимчасове вивезення яких видано свідоцтво	Середня кількість культурних цінностей, що припадає на одне свідоцтво	Загальна вартість культурних цінностей, щодо яких видано свідоцтва (грн.)	Середня вартість культурних цінностей, що припадає на одну культурну цінність (грн.)
2011	8055	229 310	28	264 200 878	1 152
2012	6322	70 369	11	281 798 883	4 005
2013	5082	29 915	6	289 098 402	9 664
2014	2223	17 106	8	344 306 880	20 128
2015	780	23 693	30	172 581 805	7 284
2016	168	7 499	45	568 432 702	75 801
2017	101	2580	26	169 771 528	65 803
2018	74	7915	107	334 169 006	42 220
2019	39	507	13	3 897 279 970	7 686 943

Не зважаючи на такий вражаючий спад кількісних показників щодо звернень для оформлення Свідоцтва, безпосередньо виданих Свідоцтв та кількості культурних цінностей, на вивезення або тимчасове вивезення з

території України яких видане Свідоцтво, середня вартість таких культурних цінностей значно зросла з 1 152 гривень на одну зазначену у Свідоцтві культурну цінність у 2011 році до 7 686 943 гривень на одну зазначену у Свідоцтві у 2019 році.

Показники результатів видачі Свідоцтва у період 2011 – 2019 роки свідчать про те, що у II періоді вивозилися чи тимчасово вивозилися з території України фізичними і юридичними особами набагато вартісніші предмети у порівнянні з попереднім періодом, таке ж співвідношення III періоду до II періоду. При цьому, необхідно врахувати, що Свідоцтва також видаються музеям, які зареєстровані як юридичні особи, з метою тимчасового вивезення з території України музейних предметів Музейного фонду України для експонування на виставках в межах культурної співпраці України з деякими країнами.

Підсумовуючи аналіз досліджуваних даних прийняття Постанови не вплинуло на реалізації послуги з видачі Свідоцтва, оскільки ще до набрання чинності Постанови спостерігалось значне зниження показників кількості звернень заявників для оформлення Свідоцтва та кількості виданих їм Свідоцтв.

Разом з тим, необхідно врахувати те, що Постанову розроблено на виконання частини першої статті 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». А частиною першою статті 4 цього ж Закону передбачено, що виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються:

- необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види;
- дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру;
- платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру;
- строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі;
- вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру;
- строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа;
- перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності;
- перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.

Подібні до цих вимог також визначено частиною першою статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги» вимоги до надання адміністративної послуги.

Видача Свідоцтва є також адміністративною послугою і передбачена статтями 13, 15, 24 і 25 Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей».

Деякі вимоги до порядку проведення таких послуг також визначено статтею 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» і статтями 9 і 10 Закону України «Про адміністративні послуги».

Зважаючи на це, у Постанові переважають відсильні норми і ті, які вже регламентуються законом, тому Постанова не має впливу на реалізацію

державної політики у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей, зокрема, у питанні надання адміністративної послуги з видачі Свідоцтва.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Періодичне відстеження результативності Постанови здійснено через три роки після набрання нею чинності. Дія Постанови поширюється виключно на суб'єктів господарювання.

На даному етапі проаналізовано статистичні показники щодо видачі Свідоцтва за 2011 – 2019 роки і визначено, що все менше юридичних осіб вивозять або тимчасово вивозять культурні цінності з території України. Але динаміка спаду спостерігається і до набрання чинності Постановою, а питання, запропоновані Постановою, не виникали з дня її прийняття, тому дія Постанови не має впливу на процес вивезення та тимчасового вивезення культурних цінностей суб'єктами господарювання.

Крім того, необхідно зауважити, що основні питання видачі Свідоцтва регламентуються виключно Законом України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», а Постанова сприяє реалізації державної політики у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей у належній правовій формі, що відповідає актам вищої юридичної сили.